

טיב הקהילה

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

במשיאות מורנו ורבוני הה"צ

רבי גמליאל הכהן הביטובין שליט"א

טיב הפרשה

יסוד זה שביקש רבי יצחק ללמדנו מקורו הוא למעשה בזוהר הקדוש (ח"ג קנב). והוא לך לשוננו: 'ווי לאינון חייביא דאמרי דאורייתא לאו איהי אלא ספודא בעלמא ואינון מסתכלי בלבושא דא ולא יתיר, זכאין אינון צדקייא דמסתכלי באורייתא כדקא יאות חמרא לא יתוב אלא בקנקן, כך אורייתא לא יתוב אלא בלבושא דא ועל דא לא בעי לאסתכלא אלא במה דאית תחות לבושא, ועל דא כל אינון מלין וכל אינון ספורין, לבושין אינון עכלא'.

[תרגום: אוי לאותם החייבים שאומרים שהתורה אינה אלא סיפור דברים בלבד, והם מסתכלים בזה הלבש ולא יותר, זכאים הם הצדיקים המסתכלים בתורה כפי הראוי. כשם שהיון איש יושב אלא בקנקן, כמו כן התורה אינה יושבת אלא בזה הלבש החיצוני, ולכן אין צורך להסתכל אלא במה שנמצא מתחת ללבוש, ועל כן כל אלו המילים והסיפורים הם לבושים].

בדבריו אלו גילה לנו הוורד הקדוש מהו המבט הנכון על תורתנו הקדושה. הרי תורתנו תכליתה להורות לנו דבר ה', ולמה אנו רואים שכמחציתה היא סיפורים? [ואם יהיו כאלו שמחמת סיכולם יטעו ויודו שהתורה סיפה לה גם סיפורים שונים ולשם סיפור בעלמא אין הוורד סובלתם הוורד קורא להם 'חייביא'] ומבאר הוורד שאלו הסיפורים הם 'לבושים' וצריכים אנו להתבונן בפנימיותו של אלו הדברים ובכך נגלה הרבה אורחות חיים שהתורה מבקשת להורות לנו. כי מלבד התרי"ג מצוות המפורשים חפצה התורה להורות להאדם עוד דרכים ישרים שדעת בוראנו נוטה מהם ואלו נרמזים בסיפורי התורה.

דבר זה גילה לנו רבי יצחק בריש דבריו: 'לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם', שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל ואם כן דע לך שלימוד חומש בראשית אינה רק 'פירוש המילות', עליך לעיין בכל פרט ופרט מהאמור בה, ולהתבונן מה כוונת התורה ללמדנו בה, וכהתחלה והמחשה לדרך הלימוד הזה מקשה רבי יצחק: 'מה טעם פתח בבראשית' שהרי אין בסיפור בריאת העולם שום מצוה. ועל זה תירץ 'משום' כח מעשיו הגיד לעמו וכו'. ואמלא דבריו היינו מבינים שרבי יצחק תירץ שהתורה נותנת בכך רק עצה טובה לישראל איך להסיר מהם תלונו האומות [ואמת הדבר שהווי תורה מוצאים עצות לעניניהם בתורה הקדושה] אמנם לדברינו היתה עיקר קושייתו: איזה נקודה בעבודת ה' רצתה התורה ללמדנו במקראות אלו? והתשובה היא: שעל אף שהתורה לא ניתנה רק לישראל, רוצה בוראנו שגם האומות יאמינו באחדותו ויכירו שהוא בעל הבירד [וכדחיון שהמכות והעונשים לצדיקים מלבד מה ששימשו כעונשים חוהה מטרדם להודיעם שיש אלקים בארץ, וכמו שאמר הקב"ה לנשח (שמות יד, ד) 'ידעו מצרים כי אני ה''] ולכן אם יסבב הבורא ב"ה שהאומות יבואו בטענה על ישראל 'לסטים אתם' יצילו ישראל את ההזדמנות ויגלו להאומות שיש אלקים בארץ וכל הארץ של הקדוש ברוך הוא היא ומתוך כך יסירו מעליהם גם טענת האומות כי מאחר ש'הוא בראה', 'נתנה לאשר ישר בעיניו, ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו'.

הוא הדבר שרצה רש"י להודיענו בריש חיבורו, גם הוא חשש פן יטעו ישראל קדושים ההונים בחיבורו, ויסברו שאכן אינו בא כי אם לפרש פשוטו של מקרא ולא יתעמקו היטב בדבריו להבין שמלבד הפשט כמשמעו טמון בדבריו גם רמזים המגלים מה רצתה התורה ללמדנו, [ומלבד זאת נצא תקלה ח"ו שיוכיחו מדרכי של רש"י הווי דעת הוורד הקדוש להשווה חלילה שהסיפורים נכתבו לשם סיפור בעלמא]. לכן העתיק זה המאמר, כדי שבינו שיש גם עומק בכל דבריו, ועל ההוגה בהם להתבונן היטב ולהבין דרכם 'אורחות ה'.

בראשית ברא אלקים את השמים ואת הארץ: (א, א)

ופירש"י: בראשית - ראשית - אמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה לכם (שמות יב, ג) שהיא מצוה ראשונה שנצטוו בה ישראל, ומה טעם פתח בבראשית משום כח מעשיו הגיד לעמו לנתן להם נחלת גוים (ויאלים קמ"א, א) שאם יאמרו אומות העולם לישראל לסטים אתם שכבשתם ארצות שבעה גוים הם ואומרים להם כל הארץ של הקדוש ברוך הוא היא הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו, ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו: ...

הנה ידועים הדברים שעיקר מטרת רש"י בחיבורו הוא 'לפרש פשוטו של מקרא', וכפי שהוא עצמו מזכיר כמה וכמה פעמים בחיבורו: 'ואני לא באתי אלא לפרש פשוטו של מקרא', אולם מחובותינו להודיע שאין הדברים כמשמעם כי כל המעין בדבריו יכול לראות שדבריו הם גם אמצעי להבין את עומק הכוונה שהכתוב חפץ להודיענו. זה הדבר מבקש רש"י לגלות לנו בזה שהעתיק את מאמרו של רבי יצחק בתחילת חיבורו, כי זה המאמר משמש כהודאה כללית איך מוטל על האדם להגות במקראי קודש, וגם הקדמה וגילוי דעת לתכלית מטרתו של רש"י בחיבורו. כי זאת עלינו לדעת, שאם תכלית מטרתו של רש"י בחיבורו הוא רק לפרש 'פשוטו של מקרא' לא היה מקום לאימרתו של רבי יצחק בחיבורו, כי על אף שרבי יצחק גילה דבר הנחוץ לידיעתנו, שהרי עלינו לדעת מה להשיב לטענת האומות אין דבריו מועילים להבין פשוטו של מקרא. אמנם מאחר שלא היה עיקר מטרתו של רש"י רק לפרש פשוטו של מקרא וחפץ היה להאיר את עיני ישראל ולהודיעם מה באמת תכלית חיבורו, לכן בחר בזה המאמר שבו אכן טמונה הנקודה היסודית השופכת אור הן על דרכה של תורה והן על מטרת חיבורו.

וכדי שנוכל להקוות באצבע על נקודה זו ולבאר, מוטל עלינו מקודם לעמוד על משמעות דבריו של רבי יצחק.

הנה כשעוברים במבט שיטתי על דברי רבי יצחק נראה לנו שבדבריו הקצרים מבקש לתת מענה על כל קושייתו, אולם כשמתבוננים קצת בדבריו רואים שעיקר קושייתו לא נגמרה שכן הקשה על כל ספר בראשית ומקצתו של שמות ולא תירץ כי אם מקצת שבמקצת מבראשית שכן כדי להשיב לטענת האומות הטוענים 'לסטים אתם' די לנו בסיפור בריאת העולם על ידי הקב"ה ואולי עוד קצת דברים מספר בראשית כדי לבאר השתלשלות האומה הישראלית והבטחת הבורא להאבות שיון הארץ לזרעם. אבל רוב הענינים המסופרים בספר בראשית אינם נחוצים לנו כדי להשיב תשובה להאומות, ומה אם כן השיב רבי יצחק על עיקר קושייתו?

אמנם כשמדייקים היטב בדבריו של רבי יצחק רואים שקושייתו אינו עולה על כל חומש בראשית ומקצת שמות כי אם על זה שפתחה התורה בבראשית. אלא שמתחילה ביקש לאלפניו בינה וללמדנו יסוד גדול האריך מוטל עלינו להביט על מקראות התורה והקדים לכך שורה קטנה שלדעתו היה די בכך כדי להבין יסוד זה, ורק לאחר שהקדים את היסוד פתח בקושייתו המבוססת על אותו יסוד, ומתוך כך תבין שעיקר כוונתו בקושיא זו הוא לסלול לנו דרך האריך מוטל עלינו להגות בתורה שבכתב גם תבין מתוך כך עומק תירונו.

בראשית

כ"ז תשרי תשפ"ו

המנים לפי אופק ירושלים

זמן הדלקת הנרות ומצ"ש

הדרה"ג	5:29
מוצש"ק	6:41
ר"ת	7:21

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוה"ק ש"א	8:49	סו"ת א'	10:01
סוה"ק ש"ב	9:34	סו"ת ב'	10:31

המנים לפי שטח קו"י

גליון מס':

803

טיב המערכת

• ויאמר אלקים נעשה אדם •

כולם מכירים את הסיפור שסיפר הרבי מברדיטשוב זי"ע על היהודי מושק שהאמין בכל לבו כי הקב"ה הוא היחיד הן ומפרנס אותו ולא הפריך ולא אף אחד אחר, וגם כשהפריך כעס והשתולל הוא עמד באמונתו שהפרנסה היא מהשמים והפריך רק שלית ההמשך ידוע הפריך סגר לו את בית המדרש, וימים ספורים לפני חג הפסח מת הקוף של הפריך אחרי שבלע מטבעות זהב לרוב הפריך 'ברוב טובו' שלה את הקוף המת לביתו של מושק היהודי, וליהודי היתה אורה ושמחה או אז הודה גם הפריך הוגי כי הקב"ה הוא לבדו הן ומפרנס, וכל השאר הם רק הסיבות והשלוחים שנשלחו על ידו יתברך. כשהגיע הזמן לברית האדם התייעץ הקב"ה כביכול עם המלאכים, וכך אומרת התורה 'ויאמר אלקים נעשה אדם', ולכאורה הדבר אינו מובן, למה כתב הקב"ה בתורתו הקדושה דבר שהמינים והאפיקורסים יכולים ללמוד מזה שאולי ח"ו לקח הקב"ה לעצמו מסייעים לברית האדם, אבל רש"י הקדוש עונה על התמיהה, וכה דבריו 'אף על פי שלא סייעתו ביצירתו ויש מקום למינים לרדות לא נמנע מללמד דרך ארץ ומדת ענוה שיאה הגדול נמלך ונטול רשות מן הקטן'.

פשט דבריו של רש"י מובן, אבל אנתנו רוצים כדרכנו לרדת לרובד עמוק יותר בדבריו הקדושים של רש"י, אנו נוטים לחשוב כי מין ואפיקורוס הוא זה שאינו מאמין במציאותו של השית, אבל מדברי רש"י אנו למדים שגם אם אדם מאמין שיש השית אבל הוא מאמין בשיתותו גם הוא נקרא אפיקורוס, אז מי שמאמין שהקב"ה נגזר ח"ו במלאכים ביצירת האדם הריהו כופר גמור, באותה מידה עלינו ליכור את הכלל הראשון מבין י"ג עיקרי האמונה של הרמב"ם שהבורא יתברך שמו הוא בורא ומנהיג לכל הברואים והוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, ולכן אם שואלים יהודי ממה הוא מתפרנס, והוא משיב שמעבודה פלוגית או מעסק זה, הרי זה מינות ואפיקורסות, אלא צריך תמיד ליכור שרק הקב"ה בעצמו הוא לבדו עשה ועושה ויעשה לכל המעשים, וכל השאר הם רק שלוחיו. (ע"פ טיב התורה-בראשית)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבוני שליט"א • במספר מיוחד וישיב באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

ערכוני שיחות: 0534-100024

טיב
ההודעות

הלכות הזכרת ושאלת הגשם א'

מודיד הגשם

א. אומרים משיב הרוח ומוריד הגשם בברכה שנית מפני שיש בה תחיית המתים והגשמים הם חיים לעולם כתייחתי המתים (ס' קיד ס"א סק"א).

ב. מתחילים לומר מוריד הגשם בתפלה מוסף של יום טוב האחרון של חג (ס"א).

ג. אם לא אמר מוריד הגשם יש לחלק בין בני ארץ ישראל שאומרים מוריד הטל בימות החמה שאין צריך לחזור, לבני חרל (הנחמים סק"א) שאין אומרים מוריד הטל, שחוזר לראש התפילה (ס"א).

ד. והטעם שאין צריך לחזור כשאומר מוריד הטל, דאף שהטל אינו נעצר, מכל מקום שבת הוא להקב"ה בהזכרתו כמו בהזכרת הגשם שכשם שהגשמים חיים לעולם כך הטל הוא חיים לעולם שעל ידי כך מתברכת התבואה.

ה. לכך יש בני אדם שמזכירים הטל כל ימות החמה כדי שאם ישתכח מוריד הגשם בימות הגשמים חזקה שאמרו מוריד הטל כמו שהם רגילים בימות החמה ואין מחזירין אותן (שער דב ס"ז).

ו. בן חרל שא"א מוריד הטל, אם לא אמר מוריד הגשם אפילו אמר משיב הרוח, אם מנחם קודם סיום הברכה אומרה במקום שזמנה, כי לא קבעו חכמים מקום בתוך הברכה אלא אמרו סתם מזכירין גבורות גשמים בתחיית המתים רק שנתנו לומר לפני מכלל שהוא פרנסת, וגשמים ר"כ פרנסת הלכך באינו מקום שיזכור סוגי (סק"א כ"ט).

ז. אם הוא באמצע ענין, כגון תיכף שאמר ומקיים אמונתו, יסיים מקודם לשינוי ענין וכן כל כזה, ואח"כ אומר משיב

הרוח ומוריד הגשם ומסיים במקום שהוא עומד (ביחול ד"ה במקום).
ח. אם מנחם לאחר שאמר וגאמן אתה להחיות מתים צריך לחזור ולומר וגאמן אתה להחיות מתים משום דבעינן מעין תחימה סמוך לתחימה (סק"א).

ט. אם מנחם אחר שאמר השם לא יגמור מחיה המתים אלא יסיים למדי חוקין, ויהיה כקורא פסוק לבד דיעו כאלו עומד עדיין באמצע ברכת, ותחזר למשיב הרוח (סק"א).

י. אם מנחם לאחר שסיים מחיה המתים, יאמר תיכף משיב הרוח ומוריד הגשם בלא תחימה וממשיך אתה קדושה, [שכל שלא התחיל בברכה שלאחריה לא נקרא סיום ברכה זו לנפשי לענין כל הדברים שמתחילין אותן] ונכון לכתחילה שיאמר מיד, שלא ימתין יותר מכדי דיבור (סק"א לא ר"ב).

יא. אם התחיל בברכה אתה קדוש אפילו תיבת אתה לבד, או תיבה בך קדושה, חוזר לראש התפילה (ס"א סק"א).

יב. בן ארץ ישראל שאין מחזירין אותו דאומר מוריד הטל, חיינו רק לאחר שאמר כבר השם של סיום הברכה של מחיה המתים אבל אם מנחם קודם סיום הברכה יחזור ויזכור גשם (כמו בסעיפים ו-ח) (ביחול ד"ה אין).

חקן טל ומטר

יג. צריך לומר בה בימות הגשמים ותן טל ומטר (ס' קיד ס"א).
יד. בארץ ישראל מתחילין לשאול מלל ז' במדחשון, לפי ששם צריך לגשמים לפי שגובהו הוא מכל הארצות, [במחנה לארץ

מתחילין בתפלה ערבית של יום ט' אחר תקופת חשוון] (ס"א סק"א).
טו. ואז יכנינו השמש לאחר הקדשי קודם התפלה טל ומטר, בכדי שידעו לומר ותן טל ומטר, ואם לא הכריזו אעפ"כ יאמרו (ס"א סק"א).

טז. אם לא שאל מטר בימות הגשמים מחזירין אותו (ס"ד).
יז. אם מנחם קודם שסיים ברכת השנים יאמר במקום שזמנה, אך אם מנחם אחר כשנים הטובות יחזור ויאמר וברך שנתנו

כשנים הטובות כדי שיהיה מעין תחימה סמוך לתחימה, וטוב

יותר שיתחיל ותן טל ומטר ויגמור כסדר (ס"א סק"א).
יח. אם מנחם קודם שהתחיל תקע בשופר אומרו שם וי"א דיוחנן טוב שיאמר בשומע תפילה, דבזה יצא לכ"ע (ס"א סק"א).

יט. אם לא שאל מטר, ומנחם קודם שומע תפלה אין מחזירין אותו, ושואל בשומע תפלה, קודם כי אתה שומע שברכה זו מתקנת לשאול בה כל הבקשות [אבל הזכרת משיב הרוח

אם שכת תורה, משום דהזכרת 'שבת' הוא ואין מקומה בזה הזכרה שמתקנת לבקשות] (ס"א סק"א).

כ. אם היה לו תענית וצריך לומר ענינו, יאמר השאלה קודם ענינו, דשאלה חמורה מענינו דאם לא אמרה מחזירין אותו משא"כ בענינו (ס"א סק"א).

כא. אם מנחם אחר שאמר בא"י של ברכת שומע תפילה שלא שאל גשמים יסיים למדי חוקין, ויאמר ותן טל ומטר ואח"כ כי אתה שומע וכו' (ס"א סק"א).

כב. אם מנחם אחר שחתם שומע תפלה קודם שהתחיל רצה, נראה שאומר ותן טל ומטר, ואחר כך אומר רצה (ס"א).

כג. אם לא מנחם עד אחר שומע תפלה, אם לא עקר רגליו, חוזר לברכת השנים (ס"א).

כד. אם עקר רגליו, חוזר לראש התפלה ואם השלים תפלתו ואינו רגיל לומר תחנונים אחר תפלתו, אעפ"י שעדיין לא עקר רגליו, כעקורים דמך, וזהו אם רגיל לומר תחנונים וסיים

תחנוני ואמר אחריתם הפסוק יהיו לרצון וגו' שבאמירת פסוק זה עשה היסוד הדעת מלומר עוד תחנונים וגשלים תפלתו אף על פי שלא התחיל עדיין עושה שלום (ס"א סק"א).

כה. שכת טל ומטר והיה צריך לחזור לברכת השנים וטעה וחזר רק לשומע תפלה נגד הנפקס דחזרו לברכת השנים א"צ לחזור להתפלל עוד פעם ויצא דיעבד (שם ד"ה וי"א ס"א).

כו. בליל ז' חשוון אם לא שאל מחזירין אותו, ואינו דומה לערבית של ר"ח (ס"א סק"א).

תפילה הוא המפתח לקבלת ההשפעות בפועל

ורחמנותו על כל הנבראים, ליתן את האוכל לעופות בכלי של זהב, בוראי ימחו בו כולם, שאסור לו לקלקל על חנינם כלי יקר של זהב עבור זה, שהרי העופות אין להם שום השגה בזהב וכסף, ולכן אין להם שום הנאה בזה שהוא מגיש להם את מאכלם בכלי של זהב, זה לא מוסיף להם כלום, הם רואים את הכלי של זהב בדיוק כפי שהם רואים את הכלי של מתכות. ומאחר שאין להם שום הנאה מזה, הוא פשוט עבור על כל תשחית, בזה שהוא נותן להם את מאכלם בכלי של זהב, והם משחיתים ומקלקלים את הכלי היקר על לא דבר.

ורואים מזה במחשבת היסוד של המהר"ל, שאסור לעשות טובה למי שאינו מכיר בטובה, כי כשמשפיעים טובה למי שלא יכיר שעשו לו טובה, נחשב שמקלקלים בזה את השפע והטובה על חנינם, זה הולך לאיבוד להבל ולריק, מאחר שהמקבל לא יכיר אף פעם בטובה שבדבר.

והנמשל פשוט, כל התכלית בהשפעות שהשי"ת משפיע לעמו ישראל, הוא כדי להטיב לבראיו. אבל אם המקבל לא יכיר ויבחין בטובה שנותנים לו בזה, ובפרט אם הוא כופה מנאמר בהטובה, אין השי"ת משפיע לו את השפע, שהרי השפע יפסד וילך לאיבוד, מאחר שהמקבל לא ירגיש את ה'טובה' שנתנו לו.

יעזור השי"ת, שאכן נזכה להודות להשי"ת על כל דבר ודבר, ולהתפלל תמיד אל השי"ת מתוך הכנעה אמיתית, ושתתקבל תמיד תפילותינו ברחמים וברצון לפני אדון כל, ושיהיה לנו תמיד על מה להודות, ושאכן נזכה על ידי זה להשפעות מרובות ותמידיות מן השמים, חסדים וטובות ישועות ונחמות, ונאמר אמן.

עבורו אם ירדו גשמים, ואם כן יש לו פשוט להכניע את עצמו לפני השי"ת, ולבקש מלפניו שיתן לו את הטובה הזאת. וכל עוד שאינו עושה כך, זה מורה שהוא כפוי טובה, הוא לא מסוגל להשלים עם המציאות שהוא נצטרך לקבל אליה 'טובה', ולכן הוא צריך להכניע את עצמו 'כמקבל' ולהתפלל על כך שיוזכה לקבל את הטובה הזאת, רק הוא כופה ב'טובה' שבדבר, ומרגיש שזה דבר הכרחי שהוא חייב לקבל, חייבים ליתן לו את זה, הוא לא צריך להתחנן שיקבל את זה, ואף אינו צריך להודות על זה שקיבל את זה.

ולכן כל עוד שאדם הראשון עוד לא התפלל שירדו גשמים, לא המטיר ה' אלהים על הארץ. כי קל וחומר הוא, אם אסור לעשות טובה לאיש שאין מכיר בטובה, מפני שלא יבוא להודות על הטובה, מאחר שפשוט אינו מכיר ומשיג שעשו לו 'טובה' בזה.

כל שכן כשהאדם כבר מכיר בטובה הגשמים, הוא יודע שזה 'טובה' גדולה עבורו, ומכל מקום אינו מסוגל להכניע את עצמו להיות 'כמקבל', ולבקש מה' שיתן לו את הטובה, כל שכן שאסור ליתן לו את הטובה, לקיים מה שנאמר (הוריד הרבה יותר מזה שאינו בא להודות מחמת חסרון ידיעה בלבד, הוא פשוט לא משיג שעשו לו טובה בזה).

הטעם שאסור לעשות טובה למי שאינו מכיר בטובה

ואפשר לבאר הסיבה למה אסור להשפיע טובה למי שאינו מכיר בטובה, על פי משל גשמי, למה הדבר דומה, לאדם שיש לו ממון רב ולב טוב, והחליט בטוב לבו ליתן אוכל לעופות, לקיים מה שנאמר (הוריד הרבה יותר מר'חמיו על כל מעשיו), אין שום ספק שהוא יקבל על זה שכר, בוראי הוא עושה דבר טוב מאד בזה. אמנם אם הוא יחליט מגודל טוב לבו

כח התפילה

על מטר, ולמה כתוב שהטעם הוא משום 'ואדם אין לעבוד את האדמה'. ועל פי הבן איש חי נתיא, דהיינו הך, כשהפסוק אומר 'ואדם אין', אני יודע מזה ממילא שעוד לא התפללו על המטר, כי זהו מהות האדם, תפילה, אם אומרים שיש אדם, מובן מזה שיש אדם המתפלל, וכשאומרים 'ואדם אין', מובן מזה שאין אדם המתפלל, וממילא עוד לא ירדו גשמים.

אסור לעשות טובה לאיש שאינו מכיר בטובה ועדיין יש להבין מהו הטעם באמת לכל זה, למה אין השי"ת משפיע לאדם שפע המוכן לו עד שיקבש בפירושו על זה. וגם דבר זה מבואר בתוך דברי רש"י הנ"ל בפרשתו, כשמבאר למה לא ירדו גשמים עד שהתפלל אדם הראשון על זה: "ומה טעם לא המטיר, לפי שאדם אין לעבוד את האדמה, ואין מכיר בטובתם של גשמים, וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם, התפלל עליהם וירדו".

ומבאר המהר"ל בפירושו 'גור אריה' על פירושו רש"י, שמפני זה גופא שעוד לא היה בעולם, אדם 'המכיר בטובתם של גשמים', לכן עוד לא הוריד השי"ת גשמים, כי 'אסור לעשות טובה לאיש שאין מכיר בטובה'! ולפיכך כל זמן שלא היה האדם בעולם, לא המטיר ה' אלקים על הארץ.

מי שאינו מוכן להכניע את עצמו להתפלל שיקבל את הטובה נחשב ככפוי טובה

וגם לאחר שכבר נברא אדם הראשון, עדיין לא הוריד השי"ת את הגשמים עבורו עד שהתפלל עליהן, הגם שעכשיו כבר יש אדם בעולם המכיר בטובתם של גשמים. אמנם כל עוד שאינו מתפלל שירדו גשמים, עדיין לא יתכן שירדו גשמים, שהרי האדם רואה שנצרך לו שירדו גשמים, ואיזה טובה גדולה יהיה

טיב הבנין

בפרשתן (ב, ה), 'וכל שיח השרה טרם יהיה בארץ וכל עשב השרה טרם יצמח כי לא המטיר ה' אלהים על הארץ ואדם אין לעבוד את האדמה'.

ופירש"י, 'וכל עשב השרה טרם יצמח - עדיין אין צמח. ובשלישי שכתוב ותוצא הארץ, על פתח הקרקע עמדו עד יום שיש, כי לא המטיר - ומה טעם לא המטיר, לפי שאדם אין לעבוד את האדמה, ואין מכיר בטובתם של גשמים, וכשבא אדם וידע שהם צורך לעולם, התפלל עליהם וירדו, וצמחו האילנות והדשאנים'.

ורואים מזה יסוד נפלא, האדם אינו יכול לזכות לשום שפע עד שיתפלל על זה, ואפילו אם השפע מגיע לו ביושר, מכל מקום אינו זוכה לקבל את השפע עד שיתפלל על זה, שיוזכה לקבל את השפע. וכמו שרואים כאן, הרי בשביל מה ברא השי"ת את עשבי השרה ביום השלישי של בריאת העולם, אם לא בשביל שיצמחו. ובכל זאת, כל עוד שלא התפלל האדם עליהם, הם נשארו לעמוד על פתח הקרקע, ולא באה ההשפעה לעולם, עד שהתפלל אדם הראשון שיוזכה לקבל את השפע.

אדם שאינו מתפלל אינו בגדר 'אדם'

ומבאר הבן איש חי, דזהו מה שמרומז בלשון הפסוק, 'ואדם אין', כל עוד שאדם אינו מתפלל, 'אינו אדם', הוא לא נכנס בגדר אדם, כי המהות של האדם זהו תפילה.

ובזה מיושב לשון הפסוק, 'וכל עשב השרה טרם יצמח כי לא המטיר ה' אלהים על הארץ ואדם אין לעבוד את האדמה'. וקשה, הרי עיקר הטעם מה שעוד לא ירדו גשמים, הוא מפני שעדיין לא התפללו על זה, ואם כן היה צריך להיות לשון הפסוק, 'כי לא המטיר ה' אלקים על הארץ מפני שעוד לא התפללו

סיפורי השגחה פרטית
שנשרחו ומערכת נ"י הקוראים

עלון בזמן

כל יום חמישי בערב אני אוסף עלונים של טיב הקהילה בשפות שונות ומחלק בבתי כנסת בעירי.

ביום רביעי הופיע בני הנשי בביתי עם העלונים. לשאלתי מדוע הביא את העלונים היום, הרי אני אוסף אותם בקביעות ביום חמישי? השיב: "אני יודע!!!"

יום חמישי נסעתי לבקר חולה בהדסה ומכיוון שכבר היו לי עלונים, לקחתי כמה אחדים לשים גם בהדסה.

אחרי שבת התקשר אלי ידיד ואמר שיש לו השגחה פרטית עבורי, וכך סיפר:

הייתי בשבת עם אבא בבית החולים. בשבת בבוקר אבא התעורר וביקש שאבדוק לו מתי סוף זמן קריאת שמע. הוצאתי את החוברת שמאגדת בתוכה עלונים, והתחלתי לדפדף בין העלונים לראות מתי סוף זמן קריאת שמע. מכל העלונים לא מצאתי עלון אחד עם סוף זמן ק"ש. אבא הצטער ואני לא ידעתי היכן לברר. פתאום נזכרתי שלקחתי מבית הכנסת של בית הרפואה, עלון טיב הקהילה ושם יש את הזמנים. שלפתי את העלון מהכיס ואמרתי לאבא את הזמנים של קריאת שמע וגם של סוף זמן תפילה ואבא היה מרוצה מאוד!!! התרגשתי ואמרתי לו שאת העלונים אני שמתי בבית הכנסת, ועכשיו הבנתי מדוע הבן שלי אסף את העלונים יום קודם כדי שלאבא שלך יהיה זמן קריאת שמע!!!

בסוף חתום: י.ו.ו.

זווית ראייה

סיפור השגחה מדהים שראיתי מהצד כנבאי.

רופא מומחה לכאב עצמות הגיע מארה"ב לבית של הרב גמליאל לקבל ברכה.

בתוך קהל הממתינים עמד בחור צעיר עם בעיה בעצמות. הרופא ראה את הבחור בין העומדים בקבלת קהל וראה עליו שהוא סובל מבעיה מסוימת הקשורה לתחום התמחותו. לקח את הבחור והסביר לו בדיוק אלו תרגילים עליו לעשות כדי להקל על מכאוביו ולרפא את עצמו, הבחור שמח שמחה גדולה כיוון שכבר חש בשחרור גדול.

בהגיע תורו להיכנס לרב, הוא בכה בפני הרב ואמר שאין לו ישיבה והוא זקוק לברכה ועזרה למצוא ישיבה טובה מתאימה. הרב גמליאל פנה אליו באבהות ואמר לו: "אני לא מבין אותך, הקב"ה שלח לך מארה"ב לקבלת קהל בדיוק בזמן שאתה נמצא רופא מומחה לבעיות עצם שמחכים עליו חודשים רבים ומשלמים חר"ר לקבלת ייעוץ והכל חינם אין כסף, בהשגחה מדויקת כי הקב"ה דואג לך, ואתה חושב שהוא לא ידאג לך לישיבה טובה עבורך?!"

הבחור שמע את הדברים וחייך חיוך גדול של הבנה ויצא בביטחון גמור שהקב"ה יסדר לו ישיבה טובה עבורו!!!

יותר מכולם התרגש הרופא שזכה לזהות ולסייע לבחור בהשגחה מופלאה...

בסוף חתום: י.ו.ו.

המעניין לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פרטית מוזמן לשלוח א"ר שמחה סמואלס
בפקס: 15326517922
או: o.y.wines@gmail.com

נתונים לדבקות התורה בלבד, כנודע שהיה שוכח בעת השיעור כל הוויות העולם אפילו מצרכיו הגשמיים של אכילה ושתיה. והתלמידים כמו כן,

בראותם שאין הרבי מתייחס אליו, לא הדינו לנשת אליו או לסלק משם, מגדול יראת רבם הגדולה, כאשר היו התלמידים יושבים לפניו תמיד באימה וביראה מגדול קדושת תורתו.

אולם ככל זאת, התלמידים הקדושים שהיו גם הם כידוע אנשים גדולים מורמים מעם, כמה ראו כן תמוה, מה מחפש לו "ריקא" זה בהיכל הישיבה? הוא אינו פותח שום ספר, לא לומד ולא מתפלל, ואף לא מבקש משום צורך ללמוד עמו איזו הלכה, שום כלום! רק נותן מבט חודר אל פני הרב והולך לו. – הדבר היה מאוד לורא בעיניהם.

לאחר תקופה מסוימת החליטו כמה מן התלמידים לעקוב אחר אותו אדם, לתהות על קנקנו, ולנסות לגלות את סיבת מעשיו המוזר.

למחרת יצאו הם אחריו בלמ, וראוהו עוזב את רדוכות היהודים, והולך אל כיוון המרכז המסחרי הגדול של העיר, שם נכנס אל השוק ההומה של הגויים, ובהגיעו אל מרכז השוק הוציא מכיסו מפתח, ופתח את חנותו הגדולה והמפוארת. – היתה זו חנות תכשיטים יוקרתית, בה מכר האישי תכשיטים יקרים ומתודרים לגויי העיר.

התלמידים הסיקו מכך, שמדובר ביהודי בעל כעמיו, עשיר ואמיד מהסוחרים העשירים שבעיר, שעוסק בתכשיטנות לפרנסתו. הם התקרנו ורק גברו והלכה, מה לו לאיש עשיר שכל כולו נתון לעולם העסקים, ולשיעורו של החתם סופר? ומהו פשר אותו מבט חודר ונוקב שנועץ בו מדי יום במהלך השיעור?

החידה הטרידה את דעתם, הם המתינו לשעת הכושר שיחיה האיש פניו, נכנסו אל החנות, ניגשו אליו בחיביות, וביקשוהו באדיבות אם יוכל להזאירם לא ולהסביר את פשר צעדו זה, ככניסתו אל היכל הישיבה מדי יום.

אמר להם האישי, היות ואתם מתלמידיו המקורבים של רבינו הגדול "מרא דאתרא" הדין, אגלה את ליבי לפניכם, ואסביר לכם את פשר מעשיו, ותלמדו עד כמה הוא גדולת מעלת רבכם הקדוש והנורא!

ברוך השם בן אדם עשיר ואמיד אני, פתח היהודי בסיפורו, כפי שהנכם רואים יש לי כאן חנות ענק למכור תכשיטים יקרים ביותר, זהו עסק מצליח ומשגשג ברוך השם, החנות הומה כל היום מלקוחות שונים, והתשוואה נאה ביותר. במשך השנים נעשיתי גם בעל צדקה גדול, והקהילה הקדושה תהנית רבות מתמיכותיה המגוונות לכל ענייני צרכי הקהילה, בחסדי השי"ת עמדי.

כרם, דבר אחד הטריד את מנוחתו מאד בעבודה זו, בהיותו עומד כאן כל היום בחנות היפהפייה, מטבע הדברים נכנסים גם הרבה נשים המתעניינות בקניית התכשיטים, וצריך אני להראות להן את מידת התכשיט, וצורת סידורו וכו'. – והיצר הרע הלא רק מתגדל מניסיונות שבלאו, ונכנסו בליבי הרהורים שונים ומחשבות שאינם טובות, והרי יש בכך חשש גדול של הרהורי עבירה שיכילו להביא הי"ו אל איסור מפורש שבתורה (במדבר טו, לט): "ולא תתירו אתי לאישה לבגדכם ואחרי עיניכם אישה אתם ואתם יחד".

הדבר טרד את מנוחתי מאוד, עד שהתחלתי לחשוב שמו עדיף כבר לסגור את כל העסק הזה, למה לי להתעסק במלאכה שיש בה חשש הרהורי עבירה קשה כזה. – אך מאידך ידעתי שאם אעזוב את עסקי לא אוכל להמשיך במעשי הצדקה, והתמיכות הרבות שלי בישיבה הקדושה ובשאר צרכי העיר ייפסקו, ואם כן שמו עלי כן להמשיך בעבודה זו.

נכנסתי אפוא אל רבינו מרא דאתרא החתם סופר, שמכירני היטב מכל אותם הצדקות שאני תומך בהם. והצעתי לפניו את ספקותי ומכובתי בענין המשך העבודה. והרבי הקדוש ייעץ לי לעבור כל יום בדרכי אל העבודה, דרך היכל הישיבה הקדושה, להיכנס אצלו בשעת אמירת השיעור, להביט בפניו הדק היטב, ובה אגל מן היצר

הרה"ק בעל
ה"קדושת לוי" וצוק"ל
והרה"ק בעל ה"חתם
סופר" וצוק"ל

לרגל האי יומא דהלולא רבא, של שני הצדיקים הגדולים, גדולי ומאורי ישראל, אשר העניקו כמה בקומתם, וייסדו והעמידו את בית ישראל לדורות עולם. – הלא הם הני תרי צנתרי דרבנא, שהיא ציטט שלחם חל ביום אחד, בערב שבת קודש דין, כ"ה בתשרי, והיום שני נביאים המתנבאים לבני ישראל בקול ה' בכוח ובהדרה: הרה"ק רבי לוי יצחק [בן מוה"ר מאיר] ממאריטשוב וצוק"ל בעל "קדושת לוי" והרה"ק רבי משה [בן מוה"ר שמואל] סופר וצוק"ל בעל "חתם סופר".

נבואה נא בדחילו ורחימו, לנסות "לנגוע" מעט בקצה גלגלתם, נצא נא מעט לטייל בגנים וללקוט שושנים מאשר האירו והזריחו את אור השם יתברך ותורתו ח' בעולם לדורם ולדורי דורות. – נביא כאן בע"ה על קצה המזלג ממש כמות הנילוון, מעט מועזר ממה שדלינו ולמדנו באוצרותיו המבורכים של כ"ק רבינו הרה"צ שליט"א, בלימוד אורחות צדיקים שרפי עליון הללו.

והא רעווא שנוכח להחזיר בנו מקדושתם וטהרתם אל תוככי לב ישראל, למען תעמוד לנו זכותם הגדולה בדור קשה עד מאוד של "עקבתא דמשיחא" לברך את בית ישראל בכל משאלת לב הנצרך להם לטובה.

הרה"ק רבי לוי יצחק ממאריטשוב ויעזוב"י בעל "קדושת לוי", עבד את עבודת קדשו בשמחה והתלהבות עצומה, כידוע ומפורסם בקרב קהל ישראל

קדושים, שהיה צמוד ודבוק בשכינתא קדישתא בדבקות אלקים חיים, וברפשי אש שלחבת קה היה שש ושמח תמיד לעמוד ולשרת ולעשות רצון קונו, וכאשר בו יתברך נאמר (דבה"י א טו, כז) "עץ הדין במקומו", כן היה אותו צדיק נשגב דבוק תמיד בשמחתו יתברך שמו. מעולם לא ראוהו בוכה ומצמרער בדמעות של צער, על שום דבר שבעולם, ישנם כמה עדויות וסיפורי קודש שנדפסו בכמה ספרים כזה.

האחד מהם היה בעת המתלקות בנו הגדול הרה"ק רבי מאיר וצוק"ל בעל "בתר תורה" זי"ע, שהיה מגדולי וגאוני הדור כנודע, ואף בשעה שהיה מתו מוטל לפניו רה"ל לא הוריד דמעה, כמו שנדפס בתולדותיו שבשלחתי ספר "קדושת לוי". ואדרבה היה הולך אחר מיטתו כמרקד, ואומר למקורביו שעטורוהו מכל צד 'שמה טהורה מוסר לירי ונשמה טהורה אני מחזיר'!

כך היה כעבד נאמן עומד ומשמש בשמחה את רבו, ואינו שת לבו לשום מאורעות והתרחשויות שונות.

פעם אחת בשנה היו רואים אותו מוריד שלש דמעות, בתפילות הווידוי הנורא של ערב יום הכיפורים, שרק אז היה מוריד שלש דמעות של צער התשובה, ותו לא מיד! ונעניין נא ב"ק דהנצי"ה (ה) "שלש דמעות הללו למה כו", ודוק"ה לדמות יציר ליוצרין. מעולם לא ראו אותו בוכה חוץ מאותם שלש דמעות מודדות של תשובת ערב יום הקדוש.

יש בטיב הנהגה זו מדרגה גבוהה מאוד, והיא המדרגה הנעלה והנרממה ביותר בעבודתו יתברך, הבראיתו ושושבער הגיע לכל המדרגות הגבוהות בזכות השמחה שבעבודתו. וכן הוא כותב בספרי הקדוש כמה וכמה פעמים, שהמדרגה הטובה והנעלה ביותר לזכות להשגת ה' ולהתקרב להקב"ה, היא רק במידת השמחה ע"ש. והוא שהביאה אותו אל ההתלהבות הנפלאה והנוראה שהיה לו תמיד בתורה ומצוות. – וממנו נלמד דרכי עבודתו יתברך, שצריך איש ישראל לחוש ולהרגיש שמחה גדולה סיפוק פנימי והנאת עינם הנשמה הטהורה, בכל פעם שזוכה לעסוק בתורה ותפילה ולקיים מצוותיו יתברך, כמובצא של רב!

...

מרב הרה"ק ה"חתם סופר" וצוק"ל, היה מוסר את השיעור היומי בהיכל הישיבה הגדולה לאלקים שבעיר "פרשבורג". השיעור היה נאמר על ידי ענק התורה וזי"ע בדחילו ורחימו, בפני מכל חבורת צדיקים וגאונים "תלמידי החתם סופר", שהיו יושבים לפניו ברעדה ושותים בצימאון את מימיו הקדושים הנובעים תמיד כמעיין המתגבר בכל מקציעות התורה כידוע.

סיפורים רבים נקשרו בשיעורים הללו, סיפורי הוד אשר פעל ועשה אותו צדיק קדוש עליון בהשפעת תורתו הקדושה והטהורה לעילא ולתתא.

אחד מאותם סיפורי עליון, עוסק באיש יהודי אחד בלתי מוכר מתושבי העיר "פרשבורג", שעשה לעצמו מנהג של קבל להיכנס מדי יום לרגע קט אל שיעורו הקבוע של רבינו החתם סופר שבהיכל הישיבה הגדולה.

כל הילוכו ולבושו של איש זה לא נראו כשל תלמיד חכם כלל. הוא נעמד לו לרגע בירכתי בית המדרש, בדיוק אל מול פני קדשו של ראש הישיבה מרב החתם סופר, הביט היטב עמוק אל צורת פני קדשו, מבט ארוך וממושך, ובזאת לאחר רגע קט עזב את בית המדרש ויצא לדרכו.

מדי יום ביומו נשנה שוב אותו מחזה מוזר, של אותו אדם זר הנכנס בצעדים הססניים אל היכל הישיבה, דווקא בעת שיעור החתם סופר על דוכן נאומם באמצע מסירת השיעור, ונוקב מבט עמוק אל צורת פני הקדוש, ויוצא חוצה.

הרבי הקדוש החתם סופר בעצמו לא התייחס אליו כלל, והמשיך בסדר השיעור כשכל שרעפי קדשו נתונים

באיזה דרך תבחר להתחיל את השנה החדשה ?

מתחילים בראשית מיט אפרישקייט -

טיב התורה
עם טיב תורה
מגילת תורה
רשימת מצוות
כלל כל המצוות
על כל המצוות
על כל המצוות
על כל המצוות

טיב המצוות
אורי סיפורי עבודת
מסורת פני דור
רשימת המצוות
יחד עם הלכות המצוות
על כל המצוות
על כל המצוות
על כל המצוות

טיב המסורת
כבוד קדוש וישיבה
על המסורת
על כל המצוות
על כל המצוות
על כל המצוות
על כל המצוות

קו ההזמנות לכל ספרי 'עמון טיב': 0733-22-76-09
מתקשרים • מחינים • מקבלים ללא עלות דמי משלוח!

הרע המהמא!

לפיכך, סיים האיש את סיפורו המדהים, נכנס אני מדי יום באמצע השיעור, כפי שנזכרתם, ולאחר אותו מבט נוקב בקדושתו העליונה שבשכינתא קדישאת השורה על פני קדשו, אין לי אחר כך שום הרהורים רעים, ושום מחשבות שאינם טובות. - היצר הרע פשוט לא יכול להתקרב אלי כל אותו היום.

נורא ואיום: עד היכן מגעת קדושת הצדיקים, לא רק שהם עצמם קדושים הקדושים שאין לנו השגה בשגב קדושתם. - אלא אפילו ההבטה בלבד בצורת פניהם הקדושות יש בכוחה להציל איש ישראל מן החטא, ועל שכינא בזה רמזו רז"ל (עי' ב"מ ק"ה. ונ"י) 'בהבטה בעלמא קני'.

*

סיפר לי שכני הטוב, הרח"ג רבי שמואל צ'צ'יק שליט"א, ששמע וקיבל מפי אביו הגה"צ רבי זאב [וועלדיל] צ'צ'יק זצ"ל. שסיפר לו מעשה בשני בחורים תלמידי חכמים יראים ושלמים, ששרכו את רגליהם בדרכים ארוכות אל העיירה הקטנה והרחוקה 'ראדין', כשהם מתדפקים על היכל התורה הגדול שבדור, ומבקשים להתקבל לקראת השנה החדשה וזמן אלו"ל לשיבתנו הנודעת והמפורסמת של מרן שר התורה והיראה "החפץ חיים" זצוק"ל. - אך לדאבון ליבם

היתה הישיבה נתונה אז במצב כלכלי קשה, וקיבלו הבחורים מענה שלילי מטעם ההנהלה, בתוספת 'התנצלות' שההכרח לא יגונה...

בצר להם עלו הבחורים אל רבם של ישראל החפץ חיים בעצמו, כדי לנסות לבקש ממנו ולהפציר בו, אולי יוכל הוא לפעול עבורם לשנות את רוע הגזירה, ואולי בכל זאת תמצא איזו דרך עבורם להתקבל אל הישיבה המיוחדת והנודעת בטיבה.

משכנעם בראי אל הקודש פנימה קיבלם הצדיק ברוב אהבה וחיבה כדרכו, ובין הדברים שדיבר עמם נודע לו ששני הבחורים הללו הינם נכדיו של סגנום של ישראל, ה"ה הגה"ק רבי לוי יצחק מברדיטשוב זי"ע בעל ה'קדושת לוי' [בברדיטשוב אריינקלאך]. - תיקף משמע זאת החפץ חיים, ושמע העיר 'ברדיטשוב' עלה לפניו, קבע על אתר לקבלם לישיבתו הקדושה, על אף המצב הכלכלי החמור.

לפליאתו של מנהל הישיבה, מה ראה להכניס את הבחורים הללו אחר שכבר התמלאה מכסת היכולת מעבר לתקציב קופת הישיבה, וזה עידן שכבר החליטו בהנהלה נחרצת שלא ניתן לקבל עוד בחורים נוספים. - הסביר החפץ חיים, שבהיותו עומדים כעת לקראת ימי הדין הכבד, וכבר מתקרב ומשממש ובא יומא רבא דראש השנה, מוכרחים אנו לאסוף עוד ועוד זכויות לקבלת תפילותינו ברחמים וברצון, ולצאת זכאים בדין. לפיכך הצעתי מאד שיהיו עימנו במחיצתנו נכדיו של הגה"ק מברדיטשוב זי"ע, שבהיותם עימנו בישיבה הקדושה תתעורר עלינו ובעדנו זכותו הגדולה והנוראה של עמוד צלותה וסגנום של ישראל - ושפתי פי חכם הן.

והלום נודע מאמר הרח"ק קדוש ישראל מרדכי זצוק"ל, שעצם הזכרת השם 'ברדיטשוב' כבר יש בכוחה לעורר רחמים וזכות על ישראל. והוכיח דברת קדשו ממי"ש כלפי ההזכרה שביום הקדוש (יומא פ"ג מ"א): "האיר עד שבחברון", וקא מפרש טעמא בגמרת ירושלמי (שם שלח ה"א) כדי להזכיר זכות אבות ישני עי"ש.

ואם כן הלא דברים קל וחומר, אם בהזכרת שם עיר בלבד כבר מתעוררת זכות, כל שכן וקל וחומר בנכדיו וניניו זרע קדשו שתתעורר זכותו הגדולה על ידם, מה רועה בחיים אף הוא בחיים, וכן כשמתדבקם בצדיק הקדוש עצמו, ובספרו הטהור 'קדושת לוי' אשר ידוע ומפורסם כסגולה גדולה לטהרת הנפש, ובפרט לפני התפילה, כאשר הוא מרומם מאוד בספרו

אהבת ושמחת התלבויות הגדולה בעבודת ה' הנוראה. ונקרא בפי כל ישראל בתואר "פניגורן של ישראל", כידיע דרכו המיוחדת ללמד זכות תמיד על כל יהודי באשר הוא. - ואף אנו נלמד מדרכי קדשו לדון את כל אדם לכף זכות, ולהשתדל להתדבק בדרכי הצדיק ומידותיו להיות "פניגורן של ישראל" לבחון ולגלות הנקודה הטובה שישנה ופועמת בכל יהודי, ורק עליה להסתכל ולהשוב!

הרח"ק רבי משה זצוק"ל, בעל ה'חתם סופר' זי"ע, נסתלק לבית עולמו בדיוק שלושים שנה לאחר מכן, ביום כ"ה תשרי שנת ת"ר. ומנוחת קדשו בעיר פרשבורג. על קברו הוקם אוהל וציון מיוחדת. ובמהלך מלחמת העולם השנייה כשהחלו הנאצים ימ"ש להרוס את בית הקברות, הסתכן אחד ומיוחד מתושבי המקום ה"ה הר"ר משה אריה ליב וזיטץ הי"ד, סוחר ותלמיד חכם. שניהל עם הנאצים משא ומתן, והצליח לשחרר אותם בכמות גדולה של זהב, כדי למנוע את המשך ההרס ולהציל לכל הפחות חלק מהחלקת הרבנים שבה קבור מרן החתם סופר זי"ע. ובסמוך לציונו של החתם סופר מוצב כיום שלט המנציח את פועלו, שם כתוב: "במקום קדוש זה יוחק לעד זכרו הטוב וזכר צדקותיו ומעשיו הכבירים של האי גברא יקרא ראש ומיוחד וראשון לכל דבר שבקדושה הרב משה אריה ליב הי"ד וזיטץ מיקרי קהילת פרשבורג קודם ההורבן, אשר בשנות הזעם ספר את נפשו כו', והשקיע את כל הונו ואונו להצלת ציון קדושו ומקום מנוחתו של מרנא ורבנא החתם סופר זי"ע, ואנו עמו יתר הקדושים אשר בארץ המה הממונים בחלקה זו, מידיהם הממאות של הוידים האורורים".

כאשר עקב בניית מנזרה לכביש מתחת למצודה העבירו את רוב העצמות מבית העלמין הישן לקבר אחים בבית העלמין החדש, הושאר הציון במקומו עם מספר קטן של קברים אחרים, ובהם קבריהם של רבי עקיבא איגר הראשון זצוק"ל, ותלמידו רבי דניאל פרוסטיץ זצוק"ל, לצורך הסליחה הגביהו את הכביש. והציון נמצא כיום באתר תת רקעי אשר הוקם במיוחד לזיכרון הקהילה היהודית כולה.

מורשתו הגדולה אף היא עומדת לנו לדורות עולם, תורת משה מאירת עיניים בכל מקום ובכל מקצוע לכל לומד בתורה, הוא הגבר הווקם על, אשר העמיד יסודי דת על תילה לדורות עולם, במלחמת קודש כנגד המהרסים בתורה, ובהנהלת מסורת ישראל מדור אל דור, שיהיו הדברים מאירים כנתינתן מסיני.

זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל - אמן

הקדוש את נפש איש ישראל להכיר בערך עבודתו שזוכה לעבוד בעולמו. - שבכך בוודאי מתדבק רוחא ברוחא להשפיע אל נשמת איש ישראל קדושה וטהרה וקרבת אלקים טוב.

...

הגה"צ רבי יהודה"לע הורוביץ זצוק"ל היה ידוע בדבקותו עד מאוד בכל נימי ליבו ונפשו בתורתו הקדושה של מרן ה'חתם סופר' זצוק"ל. תדיר היה עוסק בספריו, וכותב הערות רבות מאוד בדבריו קדשו, וגם היה עוזר ומסייע מאין ותומך בהדפסת ספרי החתם סופר.

בהיות שלא זכה להיפקד בזרע של קיימא, ערך פעם 'נפישת' מיוחדת אל ציון הקדוש של מרן ה'חתם סופר', כדי להתפלל על בנים.

והנה כאשר הגיע הצדיק אל הציון הקדוש בפרשבורג נזכר על אתר בכמה וכמה קושיות רבות שהיו לו בספרי ה'חתם סופר' ושהציקו לו מאוד, הוא הציע את קושיותיו בעומדו כך על הציון, והתפלל בדבקות עצומה כנפש הצדיק שיתיישבו לו כל ההדורים שמתחבט בהם מזה עידן ועידנים - ואכן זכה שבקשתו נענתה לאלתר, ובו במקום באותה תפילה אריכתא וצולאת עילאה התיישבו לפניו כל הקושיות בדרך מופלא.

לאחר זאת מן הציון נזכר פתאום ששכח לבקש על בנים, והרי זו היתה כל תכלית הנפישת... - הוא הסיק מכך אפוא, שאם הקב"ה סיבב שהוא ישכח מזה, כנראה זהו רצונו של מעלה, ולא חזר עוד אל הציון, רק נסע לביתו בלעומת שבת.

...

שני הצדיקים הקדושים הללו, רועי ישראל, השאירו את הותמם לדורות עולם, כאשר כל בית ישראל נשען ועומד עליהם וזכותם. ונתקיים בהם מאמר רבותינו ז"ל בפ"ק דמגילה (יא). בדרשת פסוקי המכתה הכתוב על קיומם של ישראל בגלות (ויקרא כו, מד): 'ואף גם זאת בהיותם בארץ אנביהם, לא מאסתים ולא געלתים לקללתם, להפרי בריתי אתם כי אני ה' אלקיכם'. - ודרשנו 'שעמדתם להם בית רבי וחכמי הדורות', הם ושכונאם בהם המעמידים את בית ישראל על רגלם עד יבוא יגון.

הרח"ק רבי לוי יצחק זצוק"ל, בעל ה'קדושת לוי' זי"ע, נסתלק לבית עולמו ביום כ"ה תשרי שנת תק"ע, ומנוחת קדשו בעיר ברדיטשוב. והשאיר את מורשתו הגדולה בתורה והסידות בגולה ובנסתר, ואת קדושת

לקבלת העלון במייל (דוא"ל) נא לשלוח למייל הפעור"ב

התורמים להפצת העלון

ניתן להנציח את העלון לשמחות, לברכה והצלחה או ליאצייט

האנשים היקרים והטובים תמיד ליטעו ורעו יחדיו בן שרה שייטל והרב שאול יחזקאל בן שרה שייטל וכל משפחתם - להנצחה בלעדיהם • יסוק בן סילה וזאן לרפ"ש • שרה שייטל בת סילה וזאן להנצחה בלעדיהם

shviti1@gmail.com

יור"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109

יהודי יקרא! את תחזיק טובה לעצמך, הנך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. המעוניינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסת.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehila weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173